

Фінанси та грошово-кредитні відносини в національній економіці та підприємництві

Кириченко С.А.

ст. преподаватель НТУУ «КПІ»

РОЛЬ КОНТРОЛЛИНГА В СИСТЕМЕ ЭФФЕКТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЕМ ПРЕДПРИЯТИЯ

Процесс контроллинга является важной составляющей для обеспечения взаимосогласованности и единства всех элементов системы управления на предприятии. Несмотря на то, что существуют разные взгляды относительно толкования сущности контроллинга, неизменной остается его роль в обеспечении конкурентоспособности фирмы на рынке через ряд преимуществ, которые создаются в результате внедрения данного отдела или службы на предприятии.

Ключевые слова: контролинг, система управления, контроль, преимущества контроллинга, долгосрочная перспектива стратегическое управление, система «директ-костинг».

Kirichenko S.A.

THE ROLE OF COTROLLING IN THE SYSTEM OF PROVIDING THE EFFECTIVE MANAGEMENT STRUCTURE OF ENTERPRISE'S DEVELOPMENT

The process of controlling is an important component to ensure coherence and unity of all elements of the enterprise. Despite the fact that there are different views on the interpretation of the essence of controlling the same is the role of it in ensuring the competitiveness of firms in the market through a number of advantages that are created as a result of this department or service in the enterprise.

Keywords: controlling, system management, monitoring, controlling benefits, long-term strategic management system «direct costing».

Погребняк А.Ю.

асистент ФММ НТУУ «КПІ»

Волошин О.О.

студент ФММ НТУУ «КПІ»

ЗАСОБИ РЕГУЛЮВАННЯ ГРОШОВОГО РИНКУ ТА ЇХ ЕФЕКТИВНІСТЬ В УКРАЇНІ

У даній статті проаналізовані засоби регулювання грошового ринку та їх ефективність в Україні, проведено аналіз грошового ринку в Україні, висвітлено проблеми функціонування та розроблено рекомендації щодо розвитку та регулюванню грошового ринку в Україні.

Ключові слова: грошовий ринок, економічна система, грошова політика, грошова маса.

Вступ. В умовах ринкових відносин та існування різних форм власності, складовою частиною ринкової економіки є грошовий ринок держави. Саме йому повинна бути відведена особлива роль в організації ринкових відносин у країні. Очевидна необхідність реалізації принципово нових методів у керуванні грошовим обігом країни, кредитним механізмом, іншими економічними важелями.

Реформування грошового ринку йде в декількох напрямках, взаємозалежних між собою: перше – це вдосконалення роботи Центрального банку і його взаємодія з комерційними банками, друге – це створення нових ринкових структур у кредитній системі, і третє – пошуку ефективного використання цих важелів у грошово-кредитній сфері.

З переходом на нові економічні форми відносин надзвичайно зростає актуальність і важливість проблем, пов'язаних з позичковим капіталом. Саме від нього і норми відсотка залежать інвестиційна діяльність, заощадження, що служать основними показниками і сполучною ланкою фінансового ринку і реальної сфери господарювання.

Слід мати на увазі, що грошовий ринок грає важливу роль не тільки в економіці держави, а й в житті будь-якої сучасної людини. Головна роль грошового ринку у сучасній економічній системі полягає в акумуляції заощаджень економічних агентів і використання цих коштів для створення нового капіталу. Держава використовує його ресурси для фінансування своїх видатків і покриття бюджетного дефіциту. Таким чином, дослідження проблем формування і функціонування грошового ринку є актуальним і важливим.

Постановка задачі. Мета статті – проаналізувати грошовий ринок України, вивчити його ефективність та розробити шляхи його покращення та оптимізації.

Результати дослідження. Гроші ринкового механізму в сучасній економіці створюють системні відносини, які підключають до національної економіки деякі економічні аспекти, дають зіставлення витрат і економічних показників і, найголовніше, визначають внутрішню і зовнішню вартість грошей. При визначенні характеру грошового ринку, важлива відмінність макроекономічних та фінансових аспектів. Дослідження ринку грошей є компонентом більшості грошових теорій, у зв'язку з важливістю його ролі в економічних процесах. Сучасні моделі грошового ринку розвиваються в межах, визначених з одного боку, кейнсіанців, з іншого – монетаристів. Неокейнсіанці та представники неокласичного синтезу намагаються поєднати переваги державного регулювання економіки з можливостями ринкових сил для оптимізації функціонування механізмів грошового ринку.

У системі ринкових механізмів з реформування стані готівковому ринку України була однією з найбільш відповідних показників глибини

трансформаційних змін. Фінансова та економічна стабілізація таким чином пов'язана з потенційними можливостями сучасного грошового ринку та стабільність внутрішньої і зовнішньої вартості національної валюти є необхідною умовою для макроекономічної стабільності. Аналіз джерел економічної літератури показав, що для здійснення ефективного контролю за станом грошового ринку необхідно:

- повністю відмовитися від розмежування принципів і сфер обігу готівкових грошей і безготівкових грошових коштів;
- суворо дотримуватися того, щ монополія центрального банку на здійснення емісії грошей, випуску в обіг грошових знаків в усіх формах є дуже важливою, бо це призведе до позитивних результатів, а саме: грошова маса України буде зростати, так само як і зарплати населення;
- прогнозування потреби в грошових коштах на макрорівні, в окремих галузях і регіонах;
- розробка системи і впровадження контрольних цифр і нормативів (мінімальні та максимальні межі приросту грошової маси та обсягу кредитування; ліміти готівки і резервів у банках);
- розробка та використання економіко-математичного апарату і функцій попиту та пропозиції грошей;
- впровадження в практику обліку, аналізу і регулювання грошового обігу системи коефіцієнтів мультиплікації грошові коштів. Ці коефіцієнти відображають ступінь трансформації на особистих і безготівкових коштах;
- розробка показників сукупної грошової маси, розрахунок відповідних агрегатів і проведення заходів грошово-кредитної політики.

Національні заходи по стабілізації грошового ринку в перехідній економіці України повинні об'єднати довгострокову стабілізацію, а також тактичне або короткострокове регулювання.

Ринкові методи регулювання грошового ринку в перехідній економіці України представлені такі інструменти: визначення стандартів обов'язкових резервів, процентна політика, операції на відкритому ринку, політика рефінансування комерційних банків. Однак, більшість ринкових методів та інструментів грошового ринку, використовуваних в закритій або деформованій в порівнянні з можливостями їх використання в сучасній ринковій економіці.

В Україні розвинута обмеженість або мало ефективна система державного регулювання грошового ринку. Вона є такою в зв'язку з відсутністю розвитку ринкового середовища, низьким рівнем монетизації економіки, яка не забезпечує адекватну відповідь на заходи грошово-кредитної політики. У самому широкому сенсі ефективності регулювання грошового ринку пов'язане з можливістю досягнення певних критеріїв: процентні ставки, параметри грошової маси, грошової маси і обмінного курсу.

Низька ефективність процентної політики, пов'язана зі змною інтенсивності відмови вплинути на динаміку кредитних операцій комерційних банків і стимулювати економічну активність. В сучасних

умовах ринкової трансформації із самих значних дефектів регулювання грошового ринку пов'язані з відсутністю достатньої кореляції між змінами грошової маси і динамікою цін.

В довгостроковій політиці НБУ від переоцінки української гривні, важливість ефективності курсової політики, яка пов'язана із забезпеченням стабільності цін. Фактично ця програма є розробкою довгострокової стабільності грошового ринку та збереження реальної купівельної спроможності національної валюти. Сучасний розвиток грошового ринку в Україні перехід від площини інституційного розвитку, пов'язаний з розвитком ринкового середовища, яке поступово стає більш гнучким і передбачуваним для засобів впливу регулювання ринку в площині регулювання ринку.

Враховуючи стан українського ринку грошей стає очевидним ряд проблем, які перешкоджають створенню високоліквідних, відкритих і активних ринків капіталу.

Розкриття. Навіть при нинішньому законодавстві, розкриття компаній, емітентів та установ, які забезпечують обіг цінних паперів (фондові біржі, брокери і т.д.) не повністю вирішене. В результаті, практично неможливо отримати достовірну інформацію про зареєстрованих організаторів торгових угод, результати фінансово-господарської діяльності.

Система реєстрації прав власності на цінні папери. Нинішня система України від обліку цінних паперів не гарантує збереження акціонерної власності і часто сприяє реєстру маніпуляцій системою. Паралельно з цим, існує два технологічно пов'язаних підходи до обліку: реєстрів власників цінних паперів і реєстрації цінних паперів. Технологічні реєстрації недоліків діяльності, масове явище «кишенькових» реєстраторів не усунута протягом 10 років існування цієї установи, яке відкриває шлях до шахрайства і дублюванню реєстрів, роблячи несанкціоновані зміни в реєстр, створюючи перешкоди для прав акціонерів. На жаль, в останні роки, ці явища спостерігаються повсюдно, особливо у зв'язку з тим, що переважна більшість з тих, зареєстрованих в Україні випущених акцій знаходяться документарній формі і записуються в реєстри.

Іншим важливим недоліком дотримання прав в системному реєстрі є інерційність системи (необхідність багато часу, щоб підтримувати зміни до реєстру після кожної транзакції), що унеможливорює створення дієсно ліквідного і динамічного ринку.

Концентрація великої кількості угод на неорганізованому ринку. Невелика кількість угод на організованому ринку цінних паперів свідчить про наявність тіньових схем продажу. Крім того, значна частина ринку акцій компанії, цінні папери, які не можуть обертатися на фондових біржах. В результаті деформується механізму ринкового ціноутворення є обмеженими можливостями на ринок інституціональних інвесторів, об'єднуючи населення. Неорганізований ринок є непрозорим, неліквідний, він не може бути інструментом для визначення об'єктивних цін на ринку. Держава, в

свою чергу втрачає здатність контролювати процес ціноутворення й обсягу (ринкова вартість) майна, що належить акціонеру.

Вирішення зазначених проблем вимагає значних скоординованих зусиль як державних установ і суб'єктів грошового ринку, і значну модернізацію законодавства. Стратегія розвитку грошового ринку в Україні досі визначена концепцією функціонування і розвитку грошового ринку України, затверджених Верховною Радою України від 22.09.95 № 342/95-VR. Прогресивні на момент його прийняття концепції суттєво застаріли і вони є перешкодою для створення справжнього сучасного грошового ринку.

Кабінет Міністрів України з програмою економічного розвитку країни «Назустріч людям» передбачає цілий ряд заходів щодо перетворення грошового ринку, де ефективно функціонує механізм залучення інвестицій в реальний сектор економіки.

В області бухгалтерського обліку власників цінних паперів головне завдання полягає у створенні національної депозитарної системи. Обмеження національного депозитарію на сьогоднішній день не дозволяє забезпечити адекватний захист інвестора. Таким чином, актуальним є прийняття нового Закону України «Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні». Основні положення цього закону повинні бути такими:

- створення в Україні Центрального депозитарію цінних паперів, який буде контролюватися державою і був захищений від попадання під контроль окремих бізнес-груп і учасників ринку;
- об'єднання обліку цінних паперів, як в правовому, і в плані інформації та технології;
- відхід від поділу цінних паперів на ті, які випущені в паперовому або електронному вигляді.

В області інфраструктури ринку цінних паперів потрібне підвищення відповідальності учасників ринку. Для видалення останніх так званих «кишенькових» фірм, що обслуговують тільки інтереси окремих бізнес-груп і працюють практично без здійснення професійної діяльності. Зокрема, пропонується ввести більш суворі норми управління активами страхових компаній для залучення капіталу. З метою підвищення частки організованого фондового ринку, потрібно відповідним законом зосередити всі покупки і продажу цінних паперів, випущених компаніями, які мають стратегічне значення для економіки і національної безпеки, тільки на організованому ринку.

Висновки. На нашу думку, основними задачами для грошового ринку та економіки в цілому є відновлення довіри населення до грошової системи, що дасть змогу збільшити частку грошової маси, що працює на економіку держави, а не зберігається «під матрацами» у вигляді «мертвих» гривень та доларів. Відновлення системи справжнього кредитування банками фізичних та юридичних осіб, в тому числі системи іпотечного кредитування. Досягти цього в значній мірі може, на мій погляд, збільшення розміру мінімальної

заробітної плати в Україні, що зменшить тіньовий обіг грошової маси.

Зазначені заходи призведуть до укріплення грошового ринку та національної грошової одиниці – гривні, її справжньої конвертації, врешті-решт відбудеться зростання економіки України та покращення добробуту пересічних українців.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.1996.
2. Закон України «Про національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні» від 10.12.1999 №710-97.
3. Барановський О.В. Ринок цінних паперів в Україні: стан, проблеми, перспективи. / О.В. Барановський // Вісник НБУ – 2007. – №9. – С.20-24.
4. Буренін А.Н. Рынок ценных бумаг и производных финансовых инструментов. [Учебное пособие] / А.Н. Буренін // – М: Фед Книготорговая компания, 2008 – 352 с.
5. Гальчинський А. Теорія грошей / А. Гальчинський // – К: Основи, 2008 – 415.
6. Гроші та кредит/ За ред. МІ. Савлука. – К: КНЕУ, 2001.
7. Косіца Н. Гроші та грошова політика [Навч. посіб.] / Н.Косіца // – К, 2001 – 224 с.
8. Мертенс А.В. Инвестиции: Курс лекций по современной финансовой теории / А.В. Мертенс // – К: Киевское инвестиционное агентство. – 1997 – 41 с.
9. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>
10. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://kmu.gov.ua>
11. Яковлев Ю. Стан і перспективи фондового ринку України та вплив на нього приватизаційних процесів / Ю.Яковлев // [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.ssrfsc.gov.ua>

Погребняк А.Ю.

ассистент ФММ НТУУ «КПИ»

Волошин О.О.

студент ФММ НТУУ «КПИ»

СРЕДСТВА РЕГУЛЯЦИИ ДЕНЕЖНОГО РЫНКА И ИХ ЭФФЕКТИВНОСТЬ В УКРАИНЕ

В данной статье проанализированные средства регуляции денежного рынка и их эффективность в Украине, проведен анализ денежного рынка в Украине, отражены проблемы функционирования и разработано рекомендации относительно развития и регуляции денежного рынка в Украине.

Ключевые слова: денежный рынок, экономическая система, денежная политика, денежная масса.

Pogrebnyak A., Voloshyn O.

FACILITIES OF ADJUSTING OF MONEY-MARKET AND THEM EFFICIENCY IN UKRAINE

In this article the analysed facilities of adjusting of money- market and their efficiency in Ukraine, a money market analysis is conducted in Ukraine, the problems of functioning are reflected and it is developed recommendation in relation to development and adjusting of money- market in Ukraine.

Keywords: money- market, economic system, money policy, amount of money.

Хринюк О.С.

доцент, кандидат економічних наук ФММ НТУУ «КПІ»

Маркіна Я.О.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ГАЛУЗІ

Статтю присвячено визначенню вагомості поняття фінансового менеджменту. Це система надійності та ефективності управління існуючими фінансами підприємства. Від того як об'єкт управління розпоряджається фінансово-ресурсною базою залежить майбутнє фірми. Непрофесійність та не кваліфікованість цих рішень може стати причиною втрачання масштабу діяльності, гальмування розвитку підприємства або навіть банкрутство.

Ключові слова: фінансовий менеджмент, інвестиції, фінансування, виробнича діяльність, управління активами.

Вступ. Варіативність та різноманітність господарських форм підприємств на сучасному етапі розвитку економіки об'єднує те, що будь-яка організаційно-правова форма власності потребує фінансових ресурсів. Мінімізація витрат та максимізація прибутку виступає одними з головних задач кожного керівника. Показник вправності керівника виконувати поставлені задачі дає змогу оцінити оптимальність вибору фінансової політики та ефективності функціонування підприємства в цілому. Оцінка роботи підприємства виражається в його фінансових показниках.

Постановка задачі. Метою написання даної статті є обґрунтування теоретичних та практичних рекомендацій стосовно удосконалення системи фінансового менеджменту.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми фінансового менеджменту зазначаються в працях вітчизняних учених, зокрема О.Д. Заруби, В.В. Ковальова, М.Я. Дем'яненка, Л.А. Дробозиної, М.Й. Маліка, Є.Ф. Стоянової, В.М. Родіонової, Л.Н. Павлової, Г.Б. Поляка, Н.Ф. Самсонова, Є.А. Уткіна та інших.